

PM Rotel VIII (Dnr KS 2020/749)

Tillsammans för en välfungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess (SOU 2020:24)

Remiss från Socialdepartementet

Remisstid den 20 augusti 2020

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Jan Jönsson anför följande.

Ärendet

Regeringen beslutade 2018 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att främja samverkan mellan aktörerna i sjukskrivningsprocessen. Utredningens bedömning är att det finns flera områden som är angelägna att utveckla för att sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen ska bli mer välfungerande för samtliga individer. Utredningen lämnar rekommendationer som syftar till att stärka den strukturella samverkan och möjligheterna för de enskilda aktörerna att kunna skapa ett mer välfungerande gemensamt arbete.

De flesta rekommendationerna berör till största del samverkan och ansvarsfördelningen mellan arbetsgivare, myndigheter och regioner. Landets kommuner kommer dock att beröras både direkt och indirekt av eventuella förändringar. Bland annat föreslås en utredning av hur stödet kan förbättras till individer med medicinska begränsningar som saknar sjukpenninggrundande inkomst och som uppstår försörjningsstöd. Landets kommuner berörs även i egenskap av arbetsgivare.

Socialdepartementet har skickat ärendet på remiss till Stockholms stad för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd och kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor. Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning och Östermalms stadsdelsförvaltning har svarat med kontorsyttrandet. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret instämmer i bedömningen att utredningens förslag kan väntas leda till bättre stöd för återgång i arbete och kortare sjukskrivningar, vilket kan skapa positiva effekter både för individen och samhället.

Socialnämnden anser att förslagen kan leda till att fler personer med funktionsnedsättning/personer i behov av särskilt stöd kan följa och förstå sin sjukskrivningsprocess vilket förhoppningsvis medför ökad självkänsla.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning anser att utredningen till viss del saknar arbetsgivarens perspektiv och vikten av övriga aktörers kunskap om arbetsgivaren och arbetsgivarens förutsättningar.

Östermalms stadsdelsförvaltning är positiv till att stödet för återgång i arbetet stärks med individen i fokus och utredningens intention gällande ökad samverkan mellan aktörerna med fokus på konsekvenserna för individen.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor konstaterar att funktionshinderrelsen saknas bland förslagen till samverkande aktörer.

Mina synpunkter

Jag välkomnar utredningens ansats att skapa bättre samordning mellan olika aktörer för att se till att människor får det stöd som behövs för att snabbare kunna komma tillbaka i arbetet efter sjukskrivning. Jag vill kommentera två förslag som kan påverka kommunalt driven eller finansierad verksamhet.

Det första förslaget är att det ska utredas hur socialtjänsten ska få ett utökat ansvar för målgruppen personer som har medicinska begränsningar, saknar sjukpenninggrundande inkomst samt uppbär försörjningsstöd. Tanken är att dessa personer snabbare ska få tillgång till lokala arbetsförberedande insatser.

Jag är i grunden positiv till att stärka möjligheterna för personer som bedöms sakna arbetsförmåga att delta i aktiviteter som syftar till att komma närmare ett arbete. Jag instämmer också i utredningens resonemang om att kommunerna redan idag i praktiken tar ett ansvar för målgruppen, som ofta har såväl medicinska som icke-medicinska problem, och bär dolda kostnader för detta. Om detta ansvar åläggs kommunerna formellt så är det viktigt att dessa dolda kostnader synliggörs inför en sådan reform, så att kommunerna kan få ersättning via finansieringsprincipen.

Allt detta tycks tala för att utredningens förslag om utökat ansvar för socialtjänsten bör genomföras, eller i vart fall utredas närmare. Det väcker dock frågan om kommunerna i dagsläget har den medicinska kompetensen som krävs för att arbeta med målgruppen. Sveriges läkarförbund menar att förbudet för kommuner att anställa läkare bör ses över om utredningens förslag genomförs.

Det bereds just nu flera olika förslag inom Regeringskansliet som berör gränslandet mellan socialtjänst och hälso- och sjukvård där frågan om kommunernas möjlighet att anställa läkare eller erbjuda läkarvård tas upp, bland annat i utredningsbetänkandet *God och nära vård* (SOU 2020:19). Det är önskvärt att regeringen tar ett helhetsgrepp om kommunernas möjligheter och behov av att anställa läkare.

Det andra förslaget gäller det tidigare lagrådsremitterade förslaget om hälsoväxling, som syftade till att öka arbetsgivarnas ekonomiska ansvar för arbetstagarnas sjukfrånvaro och rehabilitering, vilket skulle kompenseras genom sänkta arbetsgivaravgifter.

Utredningen menar att man åter bör överväga om förslaget om hälsoväxling ska genomföras. Samtidigt konstaterar utredningen att ekonomiska incitamentsstrukturer ger dålig effekt när det gäller att stimulera den offentliga sektorns arbete med att förebygga sjukskrivningar. Som ett alternativ till hälsoväxling för utredningen därför fram en idé om att arbetsgivare ska behöva redovisa de ekonomiska kostnaderna för

ohälsa och sjukfrånvaro. Antingen ska samtliga arbetsgivare göra det, eller bara den offentliga sektorn.

Jag vill kommentera utredningens resonemang i två delar. Jag vill för det första erinra om den tydliga oro som arbetsgivare i samtliga sektorer har gett uttryck för om att båda förslagen innebär ökande administration, liksom den kritik som riktats mot förslaget om hälsoväxling från fackligt håll. Utredningens bedömning att ett hälsoekonomiskt redovisningstvång skulle kunna vara ett effektivt sätt att främja arbetet mot sjukfrånvaro ter sig alltför spekulativ. Jag ser en risk att framför allt mindre företag kan få en omfattande administrativ börda som inte i praktiken har någon styrande effekt.

Om problemet är att ekonomiska styrmedel inte har någon effekt på sjukfrånvaron inom offentlig sektor så är frågan om lösningen ligger i svepande redovisningskrav eller om den ligger i att konkret stötta kommuner och regioner att genomföra åtgärder utifrån behoven på varje arbetsplats, såsom ett närvarande ledarskap, minskad administrativ börda eller välfärdsteknik för en bättre fysisk arbetsmiljö.

Den andra är att det inom de flesta av välfärdens delar, såsom sjukvård, skola, äldreomsorg och socialtjänst, finns både offentliga och privata arbetsgivare. Om olika lösningar ska väljas för olika sektorer bör dessa ha en rimlig grad av likvärdighet sett till kostnader, tillkommande administration och effekt. Detta dels på grund av principen om konkurrensneutralitet mellan offentliga och privata alternativ men inte minst på grund av att såväl anställda som medborgare har ett stort intresse av att de som jobbar inom välfärden mår bra, oavsett regiform. Jag är sammantaget mycket tveksam till att gå vidare med utredningens förslag i denna del, i synnerhet med tanke på att det redan finns en gemensam avsiktsförklaring mellan arbetsmarknadens parter om åtgärder för att minska sjuktalen.

Jag hänvisar i övrigt till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 19 augusti 2020

JAN JÖNSSON

Bilaga

Tillsammans för en välfungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess
(SOU 2020:24)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Regeringen beslutade 2018 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att främja samverkan mellan aktörerna i sjukskrivningsprocessen. Utredningens bedömning är att det finns flera områden som är angelägna att utveckla för att sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen ska bli mer välfungerande för samtliga individer. Utredningen lämnar rekommendationer som syftar till att stärka den strukturella samverkan och möjligheterna för de enskilda aktörerna att kunna skapa ett mer välfungerande gemensamt arbete.

De flesta rekommendationerna berör till största del samverkan och ansvarsfördelningen mellan arbetsgivare, myndigheter och regioner. Landets kommuner kommer dock att beröras både direkt och indirekt av eventuella förändringar. Bland annat föreslås en utredning av hur stödet kan förbättras till individer med medicinska begränsningar som saknar sjukpenninggrundande inkomst och som uppstår försörjningsstöd. Landets kommuner berörs även i egenskap av arbetsgivare.

Socialdepartementet har skickat ärendet på remiss till Stockholms stad för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd och kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor. Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning och Östermalms stadsdelsförvaltning har svarat med kontorsyttrandet. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 juni 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Staden bedriver sitt arbete för den aktuella målgruppen med utgångspunkt i kommunfullmäktiges mål 1.1 *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskunkunskaper är kort* och mål 1.4 *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet*. I egenskap av arbetsgivare är även stadens arbete i enlighet med mål 3.2 *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna* en viktig utgångspunkt.

Stadsledningskontoret bedömer att en ökad grad av samverkan är en förutsättning för en fortsatt utveckling inom en majoritet av de offentliga områdena. Antalet aktörer, så väl offentliga som privata, är inom samtliga områden som ingår i de statliga, regionala och kommunala uppdragen många och utan en fungerande samverkan och samordning riskerar individers förutsättningar och rättigheter att hamna i kläm. Ett av de områden som är direkt beroende av en fungerande samverkan är sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen.

Det är även en förutsättning att de individer som av någon anledning blir sjukskrivna får all hjälp och stöd som de behöver för att de ska kunna återgå till arbete. Utan stöd och hjälp genom olika aktörer och insatser risker anknypningen till den reguljära arbetsmarknaden för-

vinna, vilket kan medföra en ökad risk till en längre tids sjukskrivning och ett ännu större behov av framtida insatser samt eventuellt även ekonomiskt bistånd. Detta får främst negativa konsekvenser för de enskilda individerna, men även för samhället i stort.

Stadsledningskontoret ställer sig bakom de slutsatser och de rekommendationer som lämnas i utredningen. De allra flesta rekommendationerna berör till största del samverkan och ansvarsfördelningen mellan arbetsgivare, olika myndigheter och regioner. Landets kommuner kommer dock att beröras både direkt och indirekt av eventuella förändringar.

En utredning avseende ett förbättrat stöd till individer med medicinska begränsningar som saknar sjukpenninggrundande inkomst och som uppbär försörjningsstöd föreslås. Stadsledningskontoret delar uppfattningen om att den nuvarande ansvarsfördelningen mellan socialtjänsten och Försäkringskassan gör att det finns risk för att individers behov av stöd för att kunna återgå i, eller få, ett arbete inte identifieras. Det är viktigt att en sådan utredning tar det faktum att landets kommuner skiljer sig åt i stor beaktan. Förutsättningarna, arbetsätten och vilka insatser som finns att tillgå, till exempel inom arbetsmarknadsområdet, är olika och så även kommunernas organisering och nuvarande samverkan med andra myndigheter och aktörer. Utan att ta hänsyn till detta riskerar nu välfungerande samverkansmodeller att påverkas negativt.

Landets kommuner berörs även i egenskap av arbetsgivare. Den föreslagna rekommendationen om konsultation av expert vid bedömning av arbetsplatsinriktat stöd för återgång i arbete beräknas leda till ökade kostnader, vilka enligt utredningen bör finansieras av staten och arbetsgivare gemensamt. I utredningen framgår att staten bedöms kunna ge bidrag till arbetsgivare genom det befintliga arbetsplatsinriktade rehabiliteringsstödet utan att ytterligare anslag behöver ges. Landets arbetsgivare kommer att beröras ekonomiskt av rekommendationen med totala kostnader om 52 miljoner kronor. Stadsledningskontoret efterfrågar beräkningar av hur detta kommer att belasta kommunernas ekonomi.

Stadsledningskontoret instämmer i bedömningen att utredningens förslag kan väntas leda till bättre stöd för återgång i arbete och kortare sjukskrivningar, vilket kan skapa positiva effekter både för individen och samhället.

Stadsledningskontoret föreslår att remissen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i tjänsteutlåtandet.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 juni 2020 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen avseende remissen Tillsammans för en välfungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess (SOU 2020:24).

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 28 maj 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslagen som lyfts i utredningen.

Förvaltningen anser att förslagen kan leda till att fler personer med funktionsnedsättning/personer i behov av särskilt stöd kan följa och förstå sin sjukskrivningsprocess vilket förhoppningsvis medför ökad självkänsla.

Ökad möjlighet att få hjälp med att administrera läkarintyg, adl-intyg, arbetsplatsintyg, arbetsprövning, samt kontakter mellan olika myndigheter skulle underlätta mycket för många målgrupper och kan leda till att vägen mellan sjukskrivning och arbete kan förkortas.

Förslaget om en expert vid bedömning av arbetsplatsinriktat stöd ger ett fokus på det arbete individen klarar av än tvärtom då ökade krav på konsultation av expert förväntas leda till att möjligheter till arbetsplatsinriktat stöd tas tillvara på ett bättre sätt och att stödjande insatser på arbetsplatsen utformas med utgångspunkt i kunskap och erfarenhet.

Den som saknar SGI (sjukpenninggrundande inkomst) har inte rätt till sjukpenning. Om individen inte är förmögen att arbeta p.g.a. sin sjukdom och inte kan få sjukpenning eller försörja sig på annat vis, kan individen ansöka om försörjningsstöd. Förvaltningen vill särskilt framhålla vikten av att stödet till sjukskrivna med försörjningsstöd utvecklas då det rör sig om en stor grupp som är långtidssjukskrivna utan någon sjukpenninggrundande inkomst och utan arbetsgivare som har ansvar för rehabilitering. Den här målgruppen faller ofta mellan stolarna då ingen riktigt har ansvar för rehabiliteringen förutom den enskilde själv. Det finns sedan tidigare möjlighet att ansöka om en samordnad rehabilitering hos Försäkringskassan men enligt stadsdelsförvaltningarnas rapporter är det svårt för den enskilde att beviljas sådant stöd.

Med hjälp av de stödsatser som föreslås anser förvaltningen att det finns goda förutsättningar för att fler personer kan beredas arbete i stället för praktikplats eller daglig verksamhet/sysselsättning.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 juni 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på utredningens intention gällande ökad samverkan mellan aktörerna med fokus på konsekvenserna för individen. Det är angeläget att aktörernas olika uppdrag tydliggörs och går in i varandra så att inte individen fastnar mellan olika processer.

Vidare ser förvaltningen positivt på att försäkringskassan, arbetsförmedlingen, socialstyrelsen, arbetsmiljöverket och myndigheten för arbetsmiljökunskap ges i uppdrag att samverka för en välfungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess i syfte att stödja individen att återfå arbetsförmågan. Förvaltningen är även positiv till försäkringskassans uppdrag att samordna samverkan mellan aktörerna för en välfungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess.

Förvaltningen är också positivt till att stödet för återgång i arbetet stärks med individen i fokus. Dock bedömer förvaltningen att det behövs ökad kunskap om arbetsgivarens uppdrag och förutsättningar från myndigheternas sida för att på bästa sätt kunna stödja individens återgång till arbete.

Rekommendationen att utreda förutsättningarna för att dela den planering, de åtgärder och de beslut som rör en individs sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess, digitalt mellan aktörerna i processen är gynnsamt enligt förvaltningen.

Kunskapsområdet *arbetsplatsinriktat stöd för återgång i arbete* har stor betydelse för utformning av arbetsplatsinriktat stöd till individen. I utredningen konstateras att det i dag inte finns någon aktör med ansvar att samla in, sammanställa och sprida kunskap inom området. Bedömningen är att en aktör med sådant ansvar skulle öka möjligheterna för aktörerna i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen att använda sig av vetenskapligt förankrad kunskap om återgång i arbete. Därmed skulle stödet till individen stärkas. Förvaltningens bedömning är att det är av yttersta vikt att arbetsgivaren finns med som en aktör i detta arbete.

Förvaltningen anser att ansvaret för en individs möjlighet att återgå i arbete till stor del åligger arbetsgivaren. Förvaltningen anser därför att utredningen till viss del saknar arbetsgivarens perspektiv och vikten av övriga aktörers kunskap om arbetsgivaren och arbetsgivarens förutsättningar. Detta behöver kompletteras till förslaget att stärka drivkrafterna för arbetsgivaren med bland annat ett utökat kostnadsansvar och en redovisningsskyldighet. Samarbete mellan myndigheterna och arbetsgivaren är avgörande för att lyckas med återgång till arbete.

Östermalms stadsdelsförvaltning

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 juni 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till att stödet för återgång i arbetet stärks med individen i fokus och utredningens intention gällande ökad samverkan mellan aktörerna med fokus på konsekvenserna för individen. Det är angeläget att aktörernas olika uppdrag tydliggörs och går in i varandra så att inte individen fastnar mellan olika processer. Att försäkringskassan föreslås få i uppdrag att samordna samverkan mellan aktörerna för en välfungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess är positivt. För att lyckas med återgång till arbete måste förutsättningarna finnas för samarbete mellan den enskilde, myndigheterna och arbetsgivaren. Det innebär även att det behövs ökad kunskap om arbetsgivarens uppdrag och förutsättningar från myndigheternas sida för att på bästa sätt kunna stödja individens återgång till arbete.

Förvaltningen instämmer i utredningens intention att underlätta för individen genom en ökad möjlighet att få hjälp med att administrera olika intyg samt kontakter mellan olika myndigheter vilket skulle kunna leda till att vägen mellan sjukskrivning och arbete kan förkortas.

Utredningen ger i rekommendation att en särskild utredning ges i uppdrag att se över hur ett utökat ansvar ska kunna åläggas socialtjänsten gällande de individer som har medicinska begränsningar, saknar SGI och uppstår försörjningsstöd, och hur ett sådant uppdrag ska kunna finansieras. Förvaltningen är positiv till rekommendationen att en sådan utredning tillställs som ser över hur dessa individer ska få sina behov av samordnade insatser för att komma tillbaka till arbete tillgodosedda. Sjukskrivningar kan pågå under flera år utan att arbetsförmågan testas vilket kan medföra att individer stannar inom försörjningsstöd utan att det finns en process mot självförsörjning. Med hjälp av de stödsatser som föreslås anser förvaltningen att det finns goda förutsättningar för att fler personer kan beredas arbete i stället för praktikplats eller daglig verksamhet/sysselsättning.

Som konstateras i utredningen innebär sjuksättningar och rehabiliteringskostnader stora ekonomiska konsekvenser i samhället. Förvaltningen ser därför positivt på de ekonomiska konsekvenser på lång sikt för individen och samhället som utredningens förslag kan leda till.

Avslutningsvis ser förvaltningen positivt på rekommendationen att utreda förutsättningarna för att dela den planering, de åtgärder och de beslut som rör en individs sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess digitalt mellan aktörerna i processen. Det kan möjliggöra effektivisering och kvalitetssäkring och utgöra ett stöd till individen. Precis som konstateras i utredningen medför digitaliseringen stora möjligheter men också utmaningar. Det är därför viktigt att juridiska frågor inkluderas i utredningens uppdrag.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågors yttrande inkom den 27 juni 2020 och har i huvudsak följande lydelse.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor har tagit del av ärendet och ställer sig i huvudsak positivt till utredningens slutsatser och förslag.

Under en lång följd av år har sjukfrånvaron i vårt land varit hög och rehabilitering och återgång i arbete mött olika problem och hinder. Det finns en rad faktorer som bidrar till detta. Det handlar om förändringar i hälsa och levnadsomständigheter, förutsättningar inom arbetslivet och andra faktorer som sammanlagt lett till höga ohälsotal och sjukskrivningar. Utredningen syftar till att åtgärda problem i själva processen kring sjukskrivning, rehabilitering samt återgång i arbete. Det finns i dagens system problem på olika nivåer och vad avser insatser inom resp mellan olika aktörer. Det är viktigt att detta åtgärdas. Det är ett övergripande

mål att människor ska kunna återgå i arbete på ett smidigt och säkert sätt. Det i sin tur har bäring på samhällsekonomin.

Utredningen konstaterar bland annat att Försäkringskassan inte har resurser att leva upp till de förväntningar som andra aktörer (hälso- och sjukvård, arbetsförmedling, arbetsgivare m fl) liksom de försäkrade själva har. Det finns otydligheter om olika aktörers ansvar, vilket lett till stuprörstänkande och att man försöker vältra över uppgifter och kostnader på andra aktörer. Det finns även skillnader mellan olika regioner och delar av landet.

Utredningen föreslår en fördjupad samverkan och samsyn så att de olika stegen i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen sker på ett bättre sätt. En samlad analys krävs där man tydliggör vilket ansvar och uppgifter som åvilar vem, liksom hur samverkan ska ske i de olika stegen i processen. Viktigt är också att se över samverkan och definiera ansvarsområden. Man bör sträva efter en aktörsgemensam definition av hela processen. Försäkringskassan bör enligt utredningen åläggas ett särskilt ansvar för samordningen av olika insatser. Detta gäller på såväl systemnivå som vad avser den enskilde individen. Rådet efterfrågar större tydlighet vad avser kontroll och uppföljning av samverkan enligt rekommendationerna. Det kan komma att krävas organisationsförändringar som minskar behovet av samverkan mellan myndigheter.

Utredningen betonar vikten av att ta hänsyn till individens upplevelse av processerna kring sjukskrivning och rehabilitering. Processen måste vara begriplig, konsekvent och förutsägbar. Individen ska uppleva delaktighet och möjlighet till faktiskt inflytande över det egna ärendet, liksom över aktuella åtgärder på olika områden.

Rådet konstaterar att Funktionshindersrörelsen saknas bland förslagen till samverkande aktörer. Detta är en påtaglig brist, då organisationer och brukarföreträdare har mycket kompetens som är av stort värde för samhället och för individen. Det är vidare viktigt att man beaktar de speciella behov som kan finnas för en rehabiliteringsprocess anpassad till personer som utöver sjukdom/ohälsa har olika typer av funktionsnedsättningar.

Samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen bör förstärkas med samarbete med Socialtjänsten för att täcka in fler målgrupper.

Vad avser flödet av information om den försäkrade och hens hälsotillstånd och omständigheter i övrigt, måste detta fungera oklanderligt så att individens integritet skyddas. Fungerande processer, metoder och regelverk för skydd av personliga och känsliga uppgifter måste tillskapas och upprätthållas.